

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
XXII НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

**Одеського державного
екологічного університету**

23 – 31 травня 2023 р.

**ОДЕСА
2023**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
XXII НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
Одеського державного екологічного університету
(23-31 травня 2023 р.)**

**ОДЕСА
Одеський державний екологічний університет
2023**

УДК 378.14
М34

М34 Матеріали ХХІІ наукової конференції молодих вчених Одеського державного екологічного університету – 2023, 23 – 31 травня. Одеса: ОДЕКУ. 2023. 335 с.

ISBN 978-966-186-249-3

В збірнику представлені матеріали ХХІІ наукової конференції молодих вчених ОДЕКУ, які висвітлюють основні напрями наукових досліджень. Матеріали підготовлені магістрами, аспірантами, здобувачами, співробітниками Одеського державного екологічного університету.

The proceedings of the 21st Scientific Conference for OSENU Young Scientists covering the main directions of the research are given in the collection. The proceedings are prepared by master and post-graduate students, applicants for a PhD degree and employees of Odessa State Environmental University.

ISBN 978-966-186-249-3

© Одеський державний
екологічний університет,
2023

Кущенко Л.В., здобувач

Науковий керівник: Овчарук В.А., д-р. географ. наук, професор

Кафедра гідрології суші

Одеський державний екологічний університет

ДИНАМІКА ОСНОВНИХ МЕТЕОРОЛОГІЧНИХ ВЕЛИЧИН НА ТЕРИТОРІЇ ЗОНИ НЕДОСТАТНЬОЇ ВОДНОСТІ УКРАЇНИ ЗА РІЗНІ КЛІМАТИЧНІ ПЕРІОДИ

Для визначення динаміки зволоження в зоні недостатньої водності України використані дані середньої місячної (теплий (IV-X) та холодний (XI-III) періоди) і річної кількості опадів стандартних кліматологічних норм за два періоди: 1961-1990 рр. та 1991-2020 рр. по сорока п'яти метеорологічним станціям досліджуваної території.

У теплий період (рис. 1А) кількість опадів істотно не змінилася за два кліматичні періоди (1961-1990, 1991-2020 рр.). У першому періоді кількість опадів коливається від 229 мм до 406 мм, в другому періоді – від 254 мм до 401 мм.

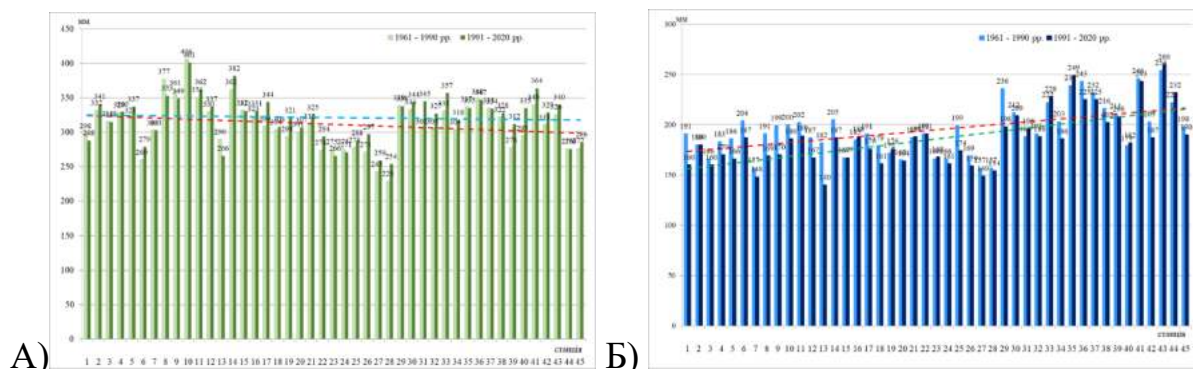

Рисунок 1 – Місячна кількість опадів за теплий (А) та холодний (Б) періоди на метеостанціях зоні недостатньої водності України за два різних періоди

В холодний період (рис. 1Б) 1961- 1990 рр. місячна кількість опадів змінюється від 157 мм на станціях Сербка (Одеська обл.), Асканія-Нова та Бехтери (Херсонська обл.) до 254 мм на станції Амвросіївка (Донецька обл.). За другий період (1991 по 2020 рр.) спостерігається майже на всіх станціях різке зменшення кількості опадів, крім станцій, що розташовані на південно-східній (Донецька та Запорізька області) частині досліджуваної території.

Аналіз динаміки річної кількості опадів за два періоди показав, що на станціях Одеської та Миколаївської областей відбувається зменшення

річної кількості опадів на 40-60 мм, а на станціях південно-східних областей спостерігається збільшення до 20-30мм за рік (рис. 2).

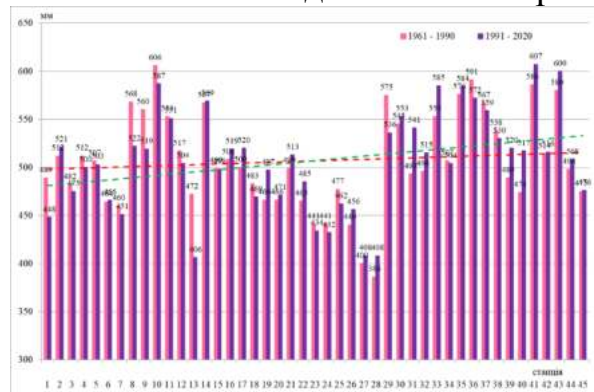

Рисунок 2 – Річна кількість опадів на метеостанціях зоні недостатньої водності України за два різних періоди

Аналогічна інформація використана для аналізу температурного режиму повітря. Порівнявши два періоди можна зробити висновок, що значення середніх річних температур підвищилась в середньому на 1,07°C.

Також за допомогою різницево інтегральних кривих було визначено фази водності на річках досліджуваної території. В літньо-осінній період (рис.5а) можна виділити наступні фази водності: з 1916 по 1976 рр., спостерігалась маловодна фаза, з 1977 по 2006 рр. – багатоводна фаза водності. У зимовий період (рис. 5б) з початку спостережень до 1978 року маловодна фаза, з 1979 по 2015 рр. – багатоводна фаза.

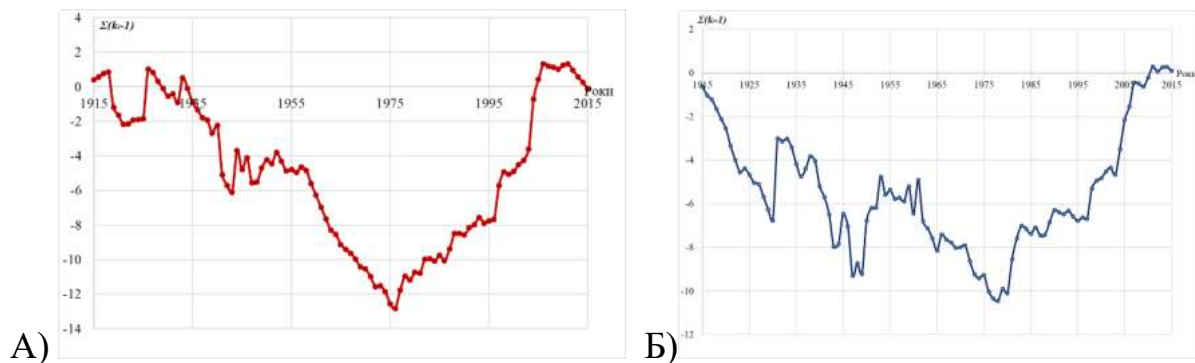

Рисунок 5 – Осереднена різницева інтегральна крива мінімальних витрат води за літньо-осінній(А) та зимовий (Б) періоди в зоні недостатньої водності України

В цілому можна зробити висновок, що зменшення кількості опадів та зростання температури для середніх та малих річок, які живляться за рахунок атмосферних опадів з помітною участю ґрунтових вод, може призвести до виникнення небезпечної ситуації природного характеру як маловоддя, що може мати негативний вплив на різні сектори економіки і довкілля.